

Ríkislögmaður

01 271

Ársreikningur 2024

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Ríkislögmaður

kt. 600186-1759

Hverfisgötu 6, 150 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Ríkislögmaður er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem var stofna með lögum nr. 51/1985 um ríkislögmann.

Ríkislögmaður heyrir undir stjórnarráðið og er skipaður af forsætisráðherra til fimm ára í senn. Helstu verkefni embættisins eru rekstur dómsmála fyrir ríkið og stofnanir þess. Er þar aðallega um að ræða vörn einkamála á öllum dómstigum og fyrir Félagsdómi. Ríkislögmaður annast einnig sókn þeirra mála sem ríkið höfðar á hendur öðrum. Þá er ríkislögmaður í fyrirsvari fyrir íslenska ríkið hjá Mannréttindadómstól Evrópu og fer með mál fyrir EFTA-dómstólum.

Ríkislögmaður fer einnig með uppgjör bótakrafna sem beint er að ríkinu. Auk þess geta ráðherrar óskað lögfræðilegs álits hans um einstök málefni og aðstoðar við vandasama samningagerð.

Utan starfssviðs ríkislögmanns falla dómsmál sem ríkisbankar eða fjárfestingalánasjóðir í eigu ríkisins eiga aðild að. Ennfremur dómsmál til innheimtu opinberra gjalda, orlofsfjár, viðskiptakrafna eða hliðstæðra krafna nema ráðherra, sem hlut á að máli, óski atbeina ríkislögmanns við meðferð einstakra mála.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 9 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2024 var ársveltan kr. 352,9 milljónir og afkoma kr. 3,1 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 26,7 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 56,8 milljónir.

Starfsemin á árinu 2024 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráukalögum fyrir árið 2024. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2024 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Ríkislögmanns fyrir árið 2024 með rafrænni undirritun sinni.

Fanney Rós Þorsteinsdóttir,
ríkislögmaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	337.300.000	336.775.716
Seld þjónusta		14.983.164	7.421.651
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	610.826	617.172
Tekjur samtals		352.893.990	344.814.539
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	3	295.448.252	259.010.627
Annar rekstrarkostnaður	4	53.722.234	59.066.628
Afskriftir og niðurfærslur	5	610.826	617.172
Gjöld samtals		349.781.312	318.694.427
Afkoma fyrir fjármagnsliði		3.112.678	26.120.112
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		0	0
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(12.558)	(3.591)
		(12.558)	(3.591)
Afkoma ársins		3.100.120	26.116.521

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Handbært fé		457.077	1.041.169
Viðskiptakröfur	6	19.653.736	14.315.000
Tengdir aðilar	7	33.261.300	14.922.151
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		0	291.795
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	3.353.644	3.893.217
Óefnislegar eignir		30.000	40.000
Eignir samtals		56.755.757	34.503.332
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	36.512	25.156
Viðskiptaskuldir		986.907	2.900.423
Ýmsar skammtímaskuldir	9	27.966.932	4.064.828
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	1.085.578	1.396.404
Skuldir samtals		30.075.929	8.386.811
Eignir samtals að fráðregnum skuldum samtals		26.679.828	26.116.521
Eigið fé			
Hrein eign	11	26.679.828	26.116.521
Eigið fé samtals		26.679.828	26.116.521
Eigið fé og skuldir samtals		56.755.757	34.503.332
Aðrar upplýsingar			
	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		3.100.120	26.116.521
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	610.826	617.172
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(610.826)	(617.172)
		<u>3.100.120</u>	<u>26.116.521</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(5.046.941)	3.643.205
Tengdir aðilar		(20.625.859)	(23.576.393)
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		<u>21.988.588</u>	<u>(5.998.464)</u>
		<u>(3.684.212)</u>	<u>(25.931.652)</u>
		<u>(584.092)</u>	<u>184.869</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>(584.092)</u>	<u>184.869</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð óefnislegra eigna		0	(50.000)
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(61.253)	(386.972)
		<u>(61.253)</u>	<u>(436.972)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	136.972
Fjárfestingarframlag		<u>61.253</u>	<u>300.000</u>
		<u>61.253</u>	<u>436.972</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		<u>(584.092)</u>	<u>184.869</u>
Handbært fé í byrjun árs		<u>1.041.169</u>	<u>856.300</u>
Handbært fé í árslok		<u><u>457.077</u></u>	<u><u>1.041.169</u></u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2024	328.000.000	300.000	328.300.000
Fjáraukalög	0	0	0
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	328.000.000	300.000	328.300.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	9.300.000	0	9.300.000
Fjárveiting ársins	337.300.000	300.000	337.600.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2023, (umframráðstafað)	26.116.521	(2.536.813)	23.579.708
Breyting fjárveitinga skv. ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins ..	(2.536.813)	0	(2.536.813)
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	360.879.708	(2.236.813)	358.642.895
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(334.199.880)	(61.253)	(334.261.133)
Staða fjárveitinga í lok árs 2024	26.679.828	(2.298.066)	24.381.762

jr

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2024	2023
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	337.300.000	336.775.716
Tekjufærsla frestaðra tekna	610.826	617.172
	337.910.826	337.392.888

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	328.000.000	0	0	328.000.000
Fjáraukalög	0	0	0	0
Launabætur	9.300.000	0	0	9.300.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	0	0	0	0
Fjárveiting til tekna	337.300.000	0	0	337.300.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(334.199.880)	0	0	(334.199.880)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	3.100.120	0	0	3.100.120

3 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	235.786.166	215.544.895
Orlof, breyting	4.884.913	(6.134.815)
Launatengd gjöld	53.142.808	48.516.252
Starfsmannakostnaður	1.634.365	1.084.295
	295.448.252	259.010.627
Meðalfjöldi stöðugilda	13,5	13,3

	2024	2023
4 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	584.532	625.779
Byggingarvörur, almennar	0	4.610
Tæki og búnaður til innréttinga	40.920	0
Ýmis tæki og áhöld	373.003	391.416
Varahlutir og viðhaldsvörur	32.213	0
Orkugjafar	146.366	109.619
Matvæli	2.423.723	2.053.349
Almennar rekstrarvörur	80.971	140.315
Vörukaup, almenn	3.681.728	3.325.088
Kennslu- og föndurvörur	0	3.190
Ýmsar sérgreindar vörur	51.460	41.540
Vörukaup, sérgreind	51.460	44.730
Fundir, námskeið, risna	846.919	1.386.924
Ferðir, uppihald	1.594.998	1.272.441
Akstur	58.129	118.002
Sérfræðipjónusta	16.327.598	16.424.728
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	13.990	14.458
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	315.296	353.371
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	7.751.744	3.763.379
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	26.908.674	23.333.303

Skýringar

	2024	2023
4 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Samningsbundin kaup og leiga	2.036.810	1.409.334
Afnotagjöld	3.634.003	2.414.606
Leigugjöld	12.003.333	12.454.143
Notkun véla og flutningatækja	19.400	0
Verkkaup	1.069.654	3.235.917
Kostnaðarhlutdeild	5.611.972	12.095.232
Opinber gjöld	32.200	4.000
Tilfærslur	3.000	0
Tapaðar kröfur	(1.330.000)	750.275
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	23.080.372	32.363.507
Annar rekstrarkostnaður samtals	53.722.234	59.066.628
	2024	2023
5 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	600.826	607.172
Niðurfærsla óefnislegra eigna	10.000	10.000
	610.826	617.172
6 Viðskiptakröfur		
Viðskiptakröfur	35.858.736	31.850.000
- Niðurfærsla vegna tapsáhættu	(16.205.000)	(17.535.000)
	19.653.736	14.315.000
	31.12.2024	31.12.2023
7 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	33.259.100	14.922.151
Aðrir ríkisaðilar	2.200	0
	33.261.300	14.922.151
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	36.512	25.156
	36.512	25.156
8 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	3.062.694	3.602.267
Aðrar eignir	290.950	290.950
	3.353.644	3.893.217

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2024:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2024	9.458.727	0	0	290.950	9.749.677
Viðbætur á árinu	61.253	0	0	0	61.253
	9.519.980	0	0	290.950	9.810.930
Afskriftir 01.01.2024	5.856.460	0	0	0	5.856.460
Afskrift ársins	600.826	0	0	0	600.826
	6.457.286	0	0	0	6.457.286
Staða 31.12.2024	3.062.694	0	0	290.950	3.353.644
				31.12.2024	31.12.2023
9 Ýmsar skammtímaskuldir					
Ógreitt orlof				27.966.932	3.779.808
				27.966.932	4.064.828

10 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

		31.12.2024	31.12.2023
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga		3.383.644	3.933.217
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)		(2.298.066)	(2.536.813)
		1.085.578	1.396.404
	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2024	3.933.217	(2.536.813)	1.396.404
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	300.000	300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	61.253	(61.253)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(610.826)	0	(610.826)
	3.383.644	(2.298.066)	1.085.578

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2024 munu kr. 0,6 milljónir koma til tekna á árinu 2025.

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2024	31.12.2023
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	26.116.521	(4.144.236)
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	(2.536.813)	4.144.236
Afkoma ársins	3.100.120	26.116.521
Jöfnuður 31.12.	26.679.828	26.116.521

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Skýringar

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði til ársloka 2025 og þjónustusamninga um rekstur. Árlegar greiðslu vegna húsaleigu nema kr. 13,2 milljónum og vegna rekstrarsamninga kr. 1,4 milljónum.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.